

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 1 5

CUPRINS:

- I. DATE GENERALE
- II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT
- III. PROIECTE 2015
 - 1. *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componenta Dezvoltare organizațională (faza III)*
 - 2. *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*
 - 3. *Pentru reforme calitative și durabile în educație*
 - 4. *Cultura bunei vecinătăți*
 - 5. *Lecții europene*
- IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ
- V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA
- VI. REVISTA DIDACTICA PRO...
- VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **web-site:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbezedede@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vicepreședinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILLO, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Octombrina MORARU, coordonator de proiect, omoraru@prodidactica.md

Lilia NAHABA, coordonator de programe, lnahaba@prodidactica.md

Vera BUBULICI, asistent de programe, vbubulici@prodidactica.md

Nina IAȚCO, personal de sprijin

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiune:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise prin sprijinirea persoanelor și a organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare. Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieți, pe promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând participare și șanse egale pentru toți, precum și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 de programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizate și licențiate de Ministerul Educației. Certificatele oferite de Centru sînt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiective pe termen lung:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățămîntului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățămînt;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova /CONSEPT, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;*
- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;*
- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, co-finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;*
- *Pentru reforme calitative în educație, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;*
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate, implementat în cadrul Programului Est Est fără Frontiere al Fundației Soros-Moldova;*
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare, finanțat de Ambasada SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;*
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;*
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia, finanțat de Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și Biroul Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;*
- *Proiectul internațional Leadership educațional, sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;*
- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;*
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;*
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare de materiale, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;*
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova, cu sprijinul financiar al Biroului Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;*
- *Un viitor pentru copiii noștri, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;*
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;*
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;*
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;*

- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate gender și șanse egale*, cu sprijinul Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul Educațional Pas cu Pas), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;
- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002 (www.proeducation.md);
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță în formarea mentorilor locali în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație*, implementat în parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas* și Centrul de zi *Speranța* – martie-noiembrie 2014;
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-august 2013;
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kyrgyzstan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2015

1. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA/CONSEPT, componenta DEZVOLTARE ORGANIZAȚIONALĂ

Obiectiv 1:	Dezvoltare organizațională
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)
Perioadă de implementare:	Aprilie 2015-iunie 2018
Buget anual:	877 381 MDL
Scop:	A contribui la dezvoltarea organizațională a 14 instituții implicate în proiectul <i>CONSEPT</i>

Obiective:

- Eficientizarea competențelor manageriale ale echipelor administrative din instituțiile incluse în proiect;
- Organizarea și monitorizarea procesului de elaborare a planurilor de dezvoltare a instituțiilor;
- Asigurarea consultanței și a expertizei profesionale în procesul de promovare a imaginii școlilor.

Activități și rezultate:

1. Training anual adițional pentru manageri LEADERSHIP EDUCAȚIONAL

La solicitarea echipelor manageriale din cele 14 instituții-pilot din învățământul profesional tehnic secundar, în perioada 3-5 noiembrie 2015, s-a desfășurat o nouă activitate de formare cu genericul *Leadership educațional*. Reprezentanții echipelor manageriale au demonstrat un interes sporit pentru aspectele teoretice și practice ale leadershipului și managementului educațional, în calitate de procese conexe ce asigură funcționarea și dezvoltarea instituțiilor profesionale tehnice în contextul schimbărilor continue din domeniu. Printre cele mai importante obiective propuse la începutul seminarului-training și atinse pe parcurs s-au numărat:

- identificarea diferențelor și a asemănărilor dintre procesele de management și leadership;
- definirea caracteristicilor comunităților profesionale de învățare în contextul școlii profesionale;
- determinarea condițiilor necesare pentru dezvoltarea managerilor-lideri și a cadrelor didactice-lideri;
- dezvoltarea abilităților de leadership;
- elaborarea unui plan fezabil de acțiuni în vederea promovării leadershipului educațional.

Echipele de formatori au asigurat un demers de dezvoltare profesională axat pe învățare experiențială și pe schimb de bune practici, punând accentul pe perfecționarea abilităților de leadership și de lucru în echipă, pe promovarea managementului participativ, pe implicarea plenară a participanților, dar și pe sensibilizarea acestora vizavi de importanța asigurării unei culturi organizaționale în care fiecare actor educațional este pus în valoare și are condiții pentru maximizarea potențialului său la nivel de clasă, instituție și comunitate de învățare.

2. Seminar-training GÎNDIRE CRITICĂ PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

În anul 2015, la C.E. PRO DIDACTICA, în cadrul proiectului *CONSEPT*, a demarat un nou program adresat cadrelor didactice din învățământul profesional – *Gîndire critică pentru formarea competențelor profesionale*. Scopul acestuia rezidă în consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice și asigurarea unui proces de predare-învățare calitativ, axat pe dezvoltarea gândirii (GC) critice și pe formarea competențelor profesionale ale elevilor. În urma activităților de instruire, organizate în trei module, participanții vor avea rolul de persoane-resursă în instituțiile pe care le reprezintă, fiind abilitate să realizeze activități de formare continuă pentru colegi și să ofere, la necesitate, consultanță în vederea implementării metodologiei de dezvoltare a gândirii critice și formării competențelor profesionale. Primul modul al programului, la care au participat 24 de persoane, s-a desfășurat în perioada 30.11-02.12.2015, în incinta Centrului. Dezvoltarea gândirii critice pentru formarea de competențe profesionale, ca idee de training, a reorganizat varianta clasică a modulului I LSDGC și i-a dat o nouă perspectivă. Aplicarea și analiza tehnicilor a demonstrat că acestea sînt binevenite în pregătirea profesională și vor avea impact asupra elevilor. Reliefarea faptului că pentru numeroase întrebări și sarcini din demersul educațional nu există un singur răspuns corect, ca declarație fundamentală pentru GC, a generat discuții constructive, soldate cu conștientizarea necesității de a aborda subiectele studiate din varii unghiuri de vedere, pe un fundament solid de cunoștințe, dar, totodată, deschis pentru creativitate.

3. Vizite de evaluare a implementării Planului de Dezvoltare a Școlii

În perioada septembrie-decembrie 2015, au fost organizate vizite de evaluare a implementării Planului de Dezvoltare în 7 școli participante în faza II a proiectului. Formatorii experți au studiat și analizat documentele instituționale: Planul de Dezvoltare a Școlii, planurile anuale, rapoartele anuale de activitate; au avut discuții *focus grup* cu echipa managerială, cu elevii și profesorii; au vizitat sălile de curs și atelierele. În urma vizitelor, s-a constatat că Planul de Dezvoltare a Școlii este util și își justifică importanța organizațională. Chiar dacă obiectivele stipulate au fost atinse parțial, documentele au fost funcționale în toate instituțiile și au contribuit la soluționarea participativă a problemelor identificate.

Rima BEZEDE, coordonator de proiect

2. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI VOCAȚIONAL TEHNIC ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE ȘI COMUNICAȚIILOR/(TIC) DIN REPUBLICA MOLDOVA

Finanțator:	Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC
Perioadă de implementare:	Decembrie 2012-iulie 2015
Buget:	540 697 EUR
Scop:	A sprijini îmbunătățirea conținutului și a procesului de învățământ în domeniul TIC în 6 instituții-pilot (colegii și școli profesionale), contribuind, astfel, la sporirea calității cunoștințelor și abilităților tinerilor specialiști din domeniul TIC – fapt ce le va oferi beneficiarilor noi oportunități de dezvoltare profesională, va duce la creșterea ratei de angajare și la reducerea sărăciei
Partener-implementator:	Asociația Națională a Companiilor Private din Domeniul TIC/ATIC

Echipa de implementare:

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonator de proiect CEPD: Octombrina MORARU

Coordonator ATIC: Ana CHIRIȚA

Expert curriculum: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Expert TIC: Anatol GREMALSCHI

Contabil: Tatiana MAZILO

Grupul consultativ de lucru: 6 reprezentanți ai instituțiilor-pilot

Instituțiile-pilot:

1. Colegiul de Informatică din Chișinău
2. Colegiul Politehnic din Bălți
3. Colegiul Industrial Pedagogic din Cahul
4. Colegiul Financiar-Bancar din Chișinău
5. Școala Profesională nr. 5 din Bălți
6. Școala Profesională nr. 6 din Chișinău

Obiective:

- Modernizarea curriculumului pentru specializările TIC din instituțiile beneficiare, în vederea asigurării relevanței acestuia în raport cu necesitățile de pe piața muncii, cu implicarea reprezentanților companiilor din domeniul TIC;
- Îmbunătățirea abilităților cadrelor didactice, elevilor și studenților din instituțiile beneficiare;
- Creșterea nivelului de informare și de orientare în carieră a tinerilor privind posibilitatea de obținere a studiilor TIC în instituțiile de învățământ vocațional.

Activitățile-cheie realizate în anul 2015:

1. Pilotarea, revizuirea, îmbunătățirea și aprobarea materialelor curriculare

Cele 6 instituții implicate în proiect au continuat și în 2015 să studieze în baza noilor curricula revizuite:

- Curriculum pentru meseria *Operator pentru Suportul Tehnic al Calculatoarelor*;
- Curriculum pentru specialitatea *Informatică*;
- Curriculum pentru specialitatea *Calculatoare*.

Procesul de pilotare s-a desfășurat cu implicarea a 22 de cadre didactice și 334 de elevi. Pentru a monitoriza acest proces, fiecare cadru didactic a expediat o dată la două săptămîni o agendă cu observațiile făcute, feedback-ul elevilor și sugestiile pentru eventualele modificări ale curriculumului la etapa de revizuire.

Tot în scopul monitorizării, în lunile martie-aprilie, au fost organizate vizite în instituțiile-pilot, la care au participat reprezentanții Ministerului Educației, consultanții proiectului pe domeniul TIC și curriculum. În cadrul acestor vizite, au fost organizate discuții cu administrația instituțiilor, cadrele didactice și elevii implicați în pilotare.

Cele 3 curricula elaborate au fost pilotate cu suportul Ministerului Educației, în proces fiind implicate 22 de cadre didactice, care au participat pe parcursul anului la un șir de instruirii. În rezultat, toate documentele

au fost aprobate de Consiliul Național pentru Curriculum și recomandate pentru implementare instituțiilor din învățămîntul profesional tehnic care pregătesc muncitori și tehnicieni în domeniul TIC.

Octombrina MORARU, coordonator de proiect

3. PENTRU REFORME CALITATIVE ȘI DURABILE ÎN EDUCAȚIE

Finanțator: Fundațiile pentru o Societate Deschisă, suport oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova

Perioadă de implementare: Iulie-noiembrie 2015

Buget: 27 000 USD

Scop: A contribui la consolidarea și promovarea politicilor educaționale în Republica Moldova prin asigurarea unui cadru optim atît pentru soluționarea problemelor persistente ce țin de implementarea reformelor, cît și pentru un schimb extins de bune practici în acest context

Echipa de implementare:

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

Asistent de proiect: Vera BUBULICI

Contabil: Tatiana MAZILO

Grupul de formatori-experti

Obiective specifice:

- Promovarea unei viziuni pozitive asupra profesiei de cadru didactic, în vederea sporirii prestigiului și a imaginii profesorului în societate și a atragerii tinerilor spre îmbrățișarea carierei didactice, prin intermediul unei campanii de informare și formare destinate cadrelor didactice, elevilor și studenților, părinților, reprezentanților APL etc.;

- Asigurarea vizibilității procesului de implementare a reformelor curente, orientate spre atingerea performanței de către cadrele didactice și manageriale și spre dezvoltarea lor profesională, prin mass-media, dezbateri și mese rotunde, în vederea sensibilizării opiniei publice (profesori, manageri, părinți, reprezentanți APL, ONG-uri, grupuri de inițiativă etc.).

Activități-cheie:

✓ **Pregătirea activităților-cheie din proiect:**

- Selectare locații. Ateliere de pregătire a activităților din proiect;
- Identificarea coordonatorilor locali;
- Ateliere experți și moderatori activități.

✓ **Ateliere regionale pentru specialiștii de la direcțiile de învățământ și reprezentanții diriginților**

Au fost realizate 3 ateliere regionale cu genericul *Promovarea unei viziuni pozitive asupra profesiei de cadru didactic. Atragerea tinerilor spre îmbrățișarea carierei didactice*. Activitățile au avut loc la Hîncești (11 septembrie), Rîșcani (27 octombrie) și Cimișlia (4 noiembrie). Evenimentele au întrunit câte 30 de participanți: cadre didactice, cadre manageriale și reprezentanți ai direcțiilor de învățământ din raioanele de sud ale Republicii Moldova.

✓ **Materiale promoționale pentru grupul-țintă elevi, studenți, cadre didactice**

Au fost elaborate mai multe materiale promoționale:

- buclatul *Avantaje ale profesiei didactice*, destinat elevilor și studenților, tipărit într-un tiraj de 1500 de exemplare și distribuit inclusiv în instituțiile de învățământ superior cu facultăți pedagogice;
- un flyer destinat cadrelor didactice, în limba română (1000 de exemplare) și în limba rusă (500 de exemplare);
- posterul *Profesia de cadru didactic are valoare aici și acum în Republica Moldova. Optează pentru ea!* (1000 de exemplare).

✓ **Cicluri de interviuri radio și TV, emisiune radio**

Au fost realizate mai multe cicluri de interviuri la posturi locale de radio și televiziune.

✓ **Mese rotunde**

Au fost organizate 3 mese rotunde: *Standardele profesionale și evaluarea cadrelor manageriale ca instrumente de asigurare a performanței și a dezvoltării profesionale* (29 septembrie); *Standardele profesionale de evaluare a cadrelor didactice ca instrument de asigurare a performanței și a dezvoltării profesionale* (20 octombrie); *Menținerea tinerilor specialiști în școală* (17 noiembrie).

Constatări și aprecieri

- Accent pe experiențele pozitive existente și prevenirea practicilor dubioase.
- Standardele să devină instrumente de asigurare a calității, pe de o parte, dar și de motivare a cadrelor didactice și manageriale, pe de altă parte.
- Standardele profesionale să fie corelate cu Legea salarizării.
- Problema menținerii cadrelor didactice tinere în sistemul educațional din Republica Moldova practic nu își are acoperire legală, cu excepția unor referințe despre angajare în Codul Educației: Articolul 54. Angajarea personalului didactic (1). Principalele criterii ale atragerii tinerilor în mediul pedagogic sînt motivația intrinsecă, dar și măsurile guvernului în promovarea priorităților educației.
- Reconceptualizarea învățămîntului pedagogic și a pregătirii inițiale a cadrelor tinere, inclusiv prin sporirea numărului de ore de practică pedagogică.

6. *Discuții publice locale*

Au fost organizate 8 discuții publice locale pentru actori educaționali și comunitari. Pe parcursul fiecărei activități, au fost propuse soluții locale pentru problemele curente din sistemul educațional, dar și sugestii de îmbunătățire a procesului de elaborare și de implementare a politicilor educaționale: în mod deschis și transparent, cu implicarea părinților, elevilor, profesorilor și managerilor. De asemenea, au fost diseminate practici de succes la nivel de raion și de țară.

Subiectele abordate:

- *Standardele profesionale în evaluarea cadrelor manageriale ca instrumente de asigurare a performanței și a dezvoltării profesionale*
- *Experiențe avansate de dezvoltare curriculară în școli*
- *Atragerea tinerilor cu vocație spre a urma studii pedagogice și cariera didactică*
- *Standardele profesionale în evaluarea cadrelor didactice ca instrument de asigurare a performanței și a dezvoltării profesionale*
- *Performanța profesională versus autoformarea continuă*
- *Organizarea timpului elevilor în afara orelor de curs: activități extracurriculare și teme de casă*
- *Promovarea politicilor și a mecanismelor de atragere a tinerilor specialiști și de menținere a acestora în școli*

7. *Rubrici tematice în revista Didactica PRO..., articole și știri postate pe site-urile CEPD, ME etc.*

8. *Conferința finală*

În cadrul conferinței finale, desfășurată în data de 26 noiembrie, au fost prezentate în mod analitic activitățile principale și rezultatele proiectului. Participanții au avut ocazia să se pronunțe cu referire la noutatea, utilitatea și efectele proiectului asupra reformării școlii naționale, considerându-l o platformă veritabilă de discuție, de schimb de experiență, de căutare de soluții și, totodată, o pistă pentru implementarea unor proiecte similare, care ar asigura continuitatea acțiunilor inițiate de acesta. Persoanele-resursă formate în proiect, materialele didactice și promoționale publicate (care au fost distribuite în școli), cu siguranță, vor contribui la realizarea unor schimbări calitative la toate nivelurile sistemului educațional.

Rezultate:

- Grad sporit de informare a actorilor comunitari asupra necesității și importanței reformelor educaționale
- Actorii educaționali implicați și motivați pentru participare în dialogurile publice
- Tineri informați și motivați pentru a alege cariera didactică
- Mecanisme de atragere a tinerilor specialiști și de menținere a acestora în școli
- 3 ateliere regionale pentru specialiștii de la direcțiile de învățământ și diriginți
- 8 întruniri pentru actori educaționali și comunitari

- 200 de persoane (inclusiv 30 de absolvenți) participante la seminariile locale pentru actori educaționali și comunitari
- 3 mese rotunde regionale
- 60 de persoane participante la mesele rotunde
- 3 probleme-cheie resimțite de comunitatea educațională dezbătute în cadrul meselor rotunde
- 1 emisiune radio

Lilia NAHABA, coordonator de proiect

4. CULTURA BUNEI VECINĂȚĂȚI

Finanțator: Academia Folke Bernadotte din Suedia, SPAS – Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj

Perioadă de implementare: Iulie-decembrie 2015

Buget anual: 19872 EUR

Scop: Îmbunătățirea relațiilor dintre diferite regiuni ale Republicii Moldova, inclusiv cu regiunea transnistreană, și a educației interculturale, prin introducerea unei noi discipline opționale în clasele primare de cultură a bunei vecinătăți, în baza cooperării organizațiilor de stat cu societatea civilă din comunitățile multietnice

Obiective:

- Elaborarea, experimentarea și introducerea unor metode inovative de educație interculturală prin intermediul unor conținuturi care promovează arta și tradițiile culturale ale diferitelor grupuri etnice;
- Implicarea ONG-urilor în dezvoltarea locală și comunitară, prin cooperarea și schimbul de experiență dintre societatea civilă și instituții educaționale de diferit nivel;
- Asigurarea sistemului educațional din Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, cu instrumente (curricula și caiete), cunoștințe și competențe pentru realizarea activităților de promovare și sporire a toleranței interculturale în școlile primare.

Activități și rezultate:

1. Ateliere cu autorii de materiale didactice

Perioada desfășurării: Iulie-august 2015

La activitate au participat membrii grupurilor de creație din Republica Moldova și Ucraina. În cadrul atelierelor, a fost actualizat conceptul disciplinei *Cultura bunei vecinătăți*, elaborat de echipa ucraineană. Scopul activităților a constat în unificarea cerințelor pentru adaptarea și completarea setului didactic destinat disciplinei opționale *Cultura bunei vecinătăți*. Metodologia de desfășurare a atelierelor a fost una interactivă, bazată pe cooperare și pe implicarea directă a tuturor participanților.

Rezultate: Set de materiale didactice în limbile română și rusă destinate disciplinei opționale *Cultura bunei vecinătăți* pentru copiii de vârstă școlară (clasa II): Curriculumul și Caietul elevului cu genericul *Baștina mea*, în limbile română și rusă.

În realizarea acestor activități s-au implicat, la distanță, partenerii din cadrul Centrului de Integrare și Dezvoltare din Ucraina și al Centrului de Inovații Educaționale și Programe Sociale din regiunea transnistreană, oferind feedback la materialele elaborate de către experții-autori: Daniela STATE, Alla NIKITCENKO, Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Rima BEZEDE, Elena TULBA (consultant).

2. Evaluarea materialelor elaborate

În lunile august-septembrie, a fost realizată evaluarea materialelor elaborate de către experți internaționali, proces ce a cuprins cele 2 piese curriculare elaborate din perspectiva respectării conceptului inițial, ajustării conținuturilor la contextul Republicii Moldova, respectării principiilor toleranței și ale echității sociale. Rezultatul acestei acțiuni a fost setul didactic pentru disciplina opțională *Cultura bunei vecinătăți*, clasa a II-a, revizuit și îmbunătățit, recomandat pentru editare.

3. Redactarea, machetarea și editarea materialelor pentru experiment

După un proces amplu de redactare, traducere și machetare, s-a editat Caietul pentru elevi *Baștina mea*, în limbile română (1000 de exemplare) și rusă (1600 de exemplare). Lucrările sînt recomandate de Ministerul Educației al Republicii Moldova pentru pilotare, pe parcursul anului de învățămînt 2015-2016, în peste 30 de instituții, în special din localitățile în care locuiesc reprezentanți ai diferitelor etnii. În total, peste 1500 de copii au posibilitatea să învețe cultura bunei vecinătăți într-o manieră inovativă și pragmatică, relevantă pentru trăirea pașnică și civilizată alături de ceilalți, diferiți de ei. Echipa de la revista *DIDACTICA PRO...*, Mariana VATAMANU-CIOCANU, Dan BOGDEA și Nicu SUSANU, a fost implicată în această activitate, în colaborare cu autorii. Tematica călătoriilor modulare din Curriculumul de clasa a II-a cu genericul *Baștina mea*, est foarte variată: *Moldova – țara în care trăim; Deși sîntem diferiți, avem multe în comun; Folclorul etniilor conlocuitoare din Moldova despre patrie, casă, vecini; Monumentele din țara noastră; Lăcașurile sfinte; Să cunoaștem Moldova prin diversitatea ei culturală; Diversitatea arhitecturală a Moldovei; Interiorul locuințelor noastre; Tradiții în construirea unei case; Dialogul cu vecinul; Familia mea și legea ospitalității; Meșteșugurile străvechi din Moldova; Resursele naturale ale țării noastre; Construim un oraș al viitorului* etc. La finele anului, a fost editat un tiraj suplimentar de caiete pentru clasa I în limbile română (1000 de exemplare) și rusă (500 de exemplare), ca răspuns la solicitarea cadrelor didactice.

4. Seminarii, traininguri pentru învățătorii care predau disciplina opțională CULTURA BUNEI VECINĂȚĂȚI

Perioada desfășurării: August-octombrie 2015

Locul desfășurării: Chișinău, Comrat și Ceadâr-Lunga

Activitățile, la care au participat peste 150 de învățători, au fost facilitate de formatori-experti din Moldova și Ucraina în manieră interactivă, punîndu-se accentul pe diferite strategii de predare, dar și pe conținuturile promovate. Învățătorii au fost certificați în domeniul educației interculturale, exprimîndu-și, în final, recunoștința pentru investiția făcută în dezvoltarea lor personală și profesională, pentru calitatea orelor de perfecționare și pentru profesionalismul formatorilor implicați. Pe parcurs, pentru această disciplină au optat mult mai multe cadre didactice decît a fost prevăzut de experiment. Prin introducerea disciplinei date în curriculumul la decizia școlii, peste trei mii de elevi din țară se inițiază în cultura păcii și a bunei vecinătăți, dezvoltîndu-și respectul pentru drepturile culturale, abilități de relaționare tolerantă și de edificare a unor atitudini deschise pentru o mai bună conviețuire, în pofida diferențelor de viziune și de trai.

5. Monitorizarea experimentului pedagogic și evaluarea materialelor, în vederea diseminării acestora în școlile din învățămîntul obligatoriu, inclusiv în zonele multiculturale

Pe parcursul lunilor noiembrie-decembrie 2015, echipa de experți-formatori ai Centrului a fost implicată într-o activitate intensivă de monitorizare a procesului de predare-învățare-evaluare în baza curriculumului de clasa a II-a, dar și a rezultatelor intermediare înregistrate de elevi și învățători. Astfel, au fost vizitate 12 instituții de învățămînt primar din Chișinău, Bălți, Fîrlădeni (Căușeni), Comrat, Ceadâr-Lunga și Nihoreni (Rîșcani). Din partea Ministerului Educației, a fost implicată în aceste acțiuni, alături de echipa de proiect, dna Alla NIKITCENKO, consultant principal, care s-a concentrat în mod special pe școlile alolingve, responsabilizînd de la nivel oficial cadrele didactice, elevii, managerii și părinții în necesitatea învățării și practicării unei conduite tolerante și a unor atitudini pozitive și deschise față de identitatea și cultura vecinului, care vorbește altă limbă, are altă identitate socială, culturală, lingvistică sau religioasă, dar, împreună, sînt membri ai aceleiași comunități locale și spirituale, urmînd a edifica o societate civilizată și pașnică, în cooperare permanentă. Astfel, am observat un aport mare al disciplinei în dezvoltarea personalității copiilor și a cadrelor didactice; utilitatea Caietului elevului și a materialelor audiovizuale propuse de autori, diversitatea sarcinilor interactive de învățare și evaluare, prin care elevii au învățat multe lucruri noi despre alteritatea vecinului. De asemenea, menționăm potențialul integrator al cursului, multiplele deschideri și provocări de sensibilizare și exprimare culturală, de comunicare interculturală și de soluționare prin cooperare a problemelor din viața cotidiană, generate de diversitatea ce ne înconjoară. Printre problemele semnalate de cadrele didactice, dar și de unii elevi, menționăm: unele texte din Caiet sînt prea voluminoase pentru nivelul de lectură și înțelegere al elevilor de vîrsta dată, sînt multe cuvinte/concepte noi, dificile, dar și realități/fenomene greu de perceput. De asemenea, faptul că orele opționale, conform deciziilor oficiale, sînt puse în orar doar ca ultimele în orar, a V-a sau chiar a VI-a,

generează dificultăți pentru copii, pentru transmiterea și receptarea eficientă a mesajelor educaționale. În cadrul monitorizării, cadrele didactice au completat un chestionar complex, ale căror rezultate au revelat aspectele de succes, dar și pe cele problematice.

6. Întruniri internaționale de cooperare

Locul desfășurării: Chișinău și Comrat

Data desfășurării: Septembrie, decembrie 2015

Scopul primei activități a constat în promovarea educației interculturale prin pilotarea unei noi discipline opționale în clasele primare, în baza cooperării organizațiilor de stat cu societatea civilă din comunitățile multietnice. Programul a inclus observarea unor lecții demonstrative la clasa a II-a, în liceul *D. Caraciobanu* din localitate, învățătoare: E. VLAH și A. PETKOVA, cu genericul *Buna vecinătate, ca angajament al unei societăți sănătoase*, urmate de un ansamblu de activități educaționale organizate în mod interactiv și foarte inspirat de Carl-Goran GUSTAFSSON de la Clubul de tineret *Cactus* din orașul Karlstads, Suedia. Adulții au admirat și s-au bucurat de inventivitatea și creativitatea facilitatorului, dar și de fețele fericite ale copiilor, care au uitat de oboseala de după lecții și au pătruns în profunzime în sensul cooperării și comunicării eficiente în echipă. Rolul argumentării și asertivității în comunicare și al rezolvării dificultăților apărute prin intermediul dialogului a fost demonstrat printr-un exercițiu original de Lovisa HAVDELIN FHAGER de la Organizația *Ordinul Linguriței de Ceai* din Stockholm, Suedia. Bjorn ERIKSON a fost coordonatorul unor activități ample și meticuloase legate de arborele problemelor din domeniul educației interculturale, menite să intensifice dialogul dintre participanți și să prioritizeze cauzele, problemele și efectele acestora în diverse contexte multiculturale, așa încât proiectul să continue în mod eficient, răspunzând *aici și acum* la nevoile copiilor, părinților, cadrelor didactice și comunităților în ansamblu. Programul cultural al seminarului a fost unul absolut deosebit și foarte relevant pentru subiectul discutat. Astfel, copiii talentați de la Centrul de Creație al Copiilor din Comrat au evoluat cu dedicare, prezentând creații folclorice și de autor din cultura românească, găgăuză, bulgară, rusă și ucraineană. Vizitele de studiu în localitățile Avdarma (Liceul Teoretic *D. Celenghir* și muzeul din localitate) și Beșalma (Muzeul *D. Caraciobanu*) ne-au impresionat prin păstrarea trecutului și a tradițiilor găgăuzilor, prin investițiile locale mari în dezvoltarea satului, în susținerea cadrelor didactice, a copiilor, bătrânilor. Responsabilul direct de logistica activității a fost Elena TULBA (Direcția Educație, Tineret și Sport Comrat). În cadrul activității, s-a definitivat Caietul elevului pentru clasa a II-a *Baștina mea*, în colaborare cu colegele din Ucraina, Margarita ARADJIONI și Irina BRUNOVA-KALISSETSKA.

La activitatea din 19-20 decembrie, au participat reprezentanții tuturor ONG-urilor implicate în proiect, s-au făcut bilanțurile anului, insistându-se asupra punctelor forte și asupra problemelor apărute. De asemenea, s-a dezbătut ideea următorului proiect și s-au identificat posibili finanțatori și modalități de extindere a acestuia. Au participat: B. ERIKSON, I. BRUNOVA-KALISSETSKA, R. BEZEDE, V. GORAȘ-POSTICĂ și A. BOMEȘKO.

7. Program de formare a formatorilor

Locul desfășurării: Centrul Educațional PRO DIDACTICA

Perioada desfășurării: 19-20 decembrie 2015

Activitatea s-a proiectat în baza economiilor făcute din proiect. A fost format un grup de 15 învățători din Chișinău, Bălți, Comrat, Ceadâr-Lunga, Cocieri, Dubăsari, Tiraspol și Tighina. Activitățile au fost facilitate de manieră interactiv-participativă de dr. Irina BRUNOVA-KALISSETSK, cercetător-expert de la Academia Națională de Științe Pedagogice din Ucraina. Modulele tematice au inclus problematica instruirii adulților în societățile multiculturale și aspecte fundamentale legate de conflictologie și educația axiologică. Beneficiarii programului vor participa și la alte module de training, pe parcursul anului 2016 și vor munci în continuare în calitate de formatori pentru cadrele didactice care predau în clasele primare noua disciplină opțională *Cultura bunei vecinătăți*. Printre valorile acestora se atestă: patriotismul, identitatea națională și lingvistică, toleranța, credința, prietenia, respectul pentru propriul popor și pentru conlocuitorii/vecinii de alte naționalități, pentru tradițiile moștenite de la strămoșii diferitelor etnii. Din punct de vedere emoțional și cognitiv-comportamental, elevii și profesorii sînt interesați să afle lucruri noi despre Celălalt, să se îmbogățească moral și spiritual, extinzînd și aprofundînd în mod fericit spectrul curricular existent în învățămîntul primar.

Parteneri-implementatori: Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale din regiunea transnistreană, Tiraspol; Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj; Centrul de Integrare și Dezvoltare din Ucraina; Asociația GPPAC (Parteneriat global pentru prevenirea conflictelor armate) și a rețelei sale regionale în Europa de Est

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Asistent: Vera BUBULICI

Asistent logistică: Sergiu OLENCIUC

Contabil: Tatiana MAZILO

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, coordonator de proiect

5. LECȚII EUROPENE

Finanțator: Ministerul Afacerilor Externe al Lituaniei

Perioadă de implementare: 29 iunie 2015-31 decembrie 2016

Buget anual: 3961 EUR

Scop: A crea premise pentru dezvoltarea valorilor europene și recunoașterea proceselor de integrare europeană în Georgia și în Republica Moldova

Obiective:

- Încurajarea elevilor de liceu (16-18 ani) să afle mai multe lucruri despre valorile UE, istoria și politica acesteia; ajutându-i să înțeleagă și să recunoască valoarea comunității țărilor democratice pentru fiecare țară în parte;
- Actualizarea Curriculumului, a Ghidului metodologic și a Practicumului pentru elevi *Integrarea europeană pentru tine*;
- Dezvoltarea valorilor europene prin oferirea de cunoștințe despre procesele de integrare europeană.

Activități și rezultate:

1. Ateliere cu autorii de materiale didactice

Perioada realizării: August-septembrie 2015

La activitatea au participat membrii grupului de lucru: Rodica EȘANU, Eugenia NEGRU, Viorica GORAȘ-POSTICĂ și Rima BEZEDE. S-a prezentat proiectul, inclusiv activitățile preconizate și rezultatele așteptate. De asemenea, s-a parcurs curriculumul actual și s-a convenit asupra intervențiilor ce urmează a fi făcute. Au fost distribuite sarcinile și precizate termenele de activitate. La atelierul 2 au fost discutate și aprobate modificările și adăugirile operate.

Rezultate: Curriculum actualizat, Practicum pentru elevi și Ghid metodologic completat cu subiecte noi și proiecte didactice aferente

2. Atelier cu profesorii-experimentatori

Perioada realizării: 29 octombrie 2015

Participanți: Veronica STRATU, Liceul Teoretic *Emil Necula* din Mereni, Anenii Noi; Galina CABA, Liceul Teoretic din Râspoeni, Șoldănești și Rostislav ILIN, Liceul Teoretic *Mihai Eminescu* din Hîncești, experții formatori care se ocupă de actualizarea curricula: Eugenia NEGRU, Rodica EȘANU, Viorica GORAȘ-POSTICĂ și Rima BEZEDE

Au fost prezentate activitățile din proiect pentru anul curent de studii, care mai includ, pe lângă actualizarea și pilotarea clasică a disciplinei opționale *Educație pentru integrare europeană* în învățământul liceal, vizite în fiecare școală implicată, în vederea observării și interviuării elevilor și profesorilor pe marginea noilor conținuturi, a abordării didactice practice și funcționale a acestora. Astfel, noile subiecte propuse în actualul curriculum conțin mai multe studii de caz care vizează instituțiile Uniunii Europene; ședințele și procedurile de decizie în Parlamentul European; libera circulație în Europa; moneda unică europeană – element fundamental de coeziune economică a UE; școala și educația în UE; Republica Moldova pînă și după semnarea Acordului de Asociere la Uniunea Europeană; piețe noi de export pentru produsele moldovenești; Uniunea Europeană și criza migrației arabe. Discuțiile și activitățile desfășurate au pus în evidență o bună motivație a participanților pentru viitoarea activitate de profesor-experimentator. În plus, aceștia au o experiență pedagogică relevantă, fapt ce poate constitui un atu pentru calitatea feedback-ului oferit la materialele elaborate. În cadrul atelierului, participanții și-au exprimat opinia despre temele selectate spre revizuire. De asemenea, au exersat un demers didactic propus în materialul-suport și au oferit feedback după următorul algoritm: caracterul formativ al suportului; actualitatea conținutului; relevanța aspectelor abordate pentru un cetățean al Republicii Moldova etc.

3. Pilotarea disciplinei opționale EDUCAȚIE PENTRU INTEGRARE EUROPEANĂ în învățământul liceal

Perioada: Noiembrie-decembrie 2015

Echipa de proiect, în colaborare cu formatorii-experti, Rodica EȘANU și Eugenia NEGRU, au realizat testarea inițială a curriculumului opțional actualizat *Integrare europeană pentru tine*. Activitatea a avut loc în 4 licee din țară: Liceul Teoretic *Prometeu-Prim* din Chișinău (prof. Eugenia NEGRU); Liceul Teoretic *Emil Necula* din Mereni, Anenii Noi (prof. Veronica STRATU); Liceul Teoretic din Râspoeni, Șoldănești (prof. Galina CABA) și Liceul Teoretic *Mihai Eminescu* din Hîncești (prof. Rostislav ILIN).

Rezultate: 81 de elevi din clasa a XII-a, ghidați de 4 cadre didactice, studiază aspecte de integrare europeană a Republicii Moldova în baza curriculumului și a materialelor-suport actualizate, cu toate problemele ancorate în realitatea imediată. Feedback-ul oferit a permis formularea unor recomandări de îmbunătățire/completare a Practicumului pentru elevi și a Ghidului pentru profesori. S-a insistat asupra desfășurării interactive a orelor și asupra unui management educațional participativ al acestora. Printre aspectele pozitive, am remarcat: material bine structurat, accesibil, util, care permite elevilor să realizeze în mod funcțional sarcinile de învățare, favorizează lucrul cu diferite surse de informare, permite exprimarea diversității de opinii; tematici actuale, care provoacă interes elevilor. Suportul informațional este prezentat divers și este accesibil din punct de vedere teoretic; structurarea informației în scheme și tabele le permite elevilor să o înțeleagă mai ușor. Printre recomandări, regăsim: de inclus mai multe imagini, unele materiale suplimentare din Ghid (pag. 13, de exemplu) de trecut și în Cartea elevului; de dezvoltat unele idei prin exemple, fotografii, opinii ale concetățenilor; lecturarea informației din manual solicită mult timp, s-ar putea de oferit texte mai scurte, dar tot atît de valoroase pentru cunoaștere și înțelegere; profesorul trebuie să aleagă tehnici de lucru care ar permite flexibilitate și să se adapteze la necesitățile elevilor, să-i încurajeze în exprimarea opiniilor personale, în identificarea situațiilor în care ar putea aplica cunoștințele acumulate; trebuie creat un site sau un CD pentru profesori, pentru a promova schimbul de experiență și îmbunătățirea procesului educațional, în ansamblu. Profesorii au fost monitorizați și prin intermediul poștei electronice și a discuțiilor telefonice sistematice.

4. Diseminarea Curriculumului actualizat și a noilor materiale-suport

Perioada desfășurării: Decembrie 2015-ianuarie 2016

S-a propus cadrelor didactice și elevilor să utilizeze materialele elaborate, suplimentare la cele din Practicumul pentru elevi și Ghidul metodologic pentru profesori, dar și Curriculumul actualizat, plasate pe site-ul www.prodidactica.md:

http://prodidactica.md/files/Curriculum__EIE_revazut_2015.pdf

<http://prodidactica.md/files/lectiieeuropene.pdf>

S-a lansat apelul de recepționare în continuare a feedback-ului la materiale pe adresa coordonatorului de proiect.

Parteneri:

Centrul de Didactici Moderne din Vilnius, Lituania

Centrul Școală-familie-societate din Tbilisi, Georgia

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Asistent: Vera BUBULICI

Asistent logistică: Sergiu OLENCIUC

Contabil: Tatiana MAZILO

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, coordonator de proiect

IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2015

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit programe de formare în baza programului aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, prin ordinul nr. 780 din 18 iulie 2013, și nr. 822 din 13 august 2015 în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², în zona centrală a orașului, și este dotat cu: sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste trei mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie etc.

În anul 2015, din pachetul de programe, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Au fost acceptate solicitări din partea unor școli (grupuri de 12-16 persoane) sau înscrieri individuale, pînă la completarea grupului (16 persoane). Cursurile au fost realizate atît în incinta Centrului, cît și în instituția solicitantă.

Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rînd, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat 1-2 formatori experimentați. Atît conținuturile, cît și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților.

Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, au fost plasate pe pagina Web a Centrului: www.prodidactica.md

Pe parcursul anului 2015, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale din mai multe instituții de învățământ, prestînd o gamă variată de servicii:

- Colegiul de Construcții, Chișinău – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*
- Colegiul de Informatică, Chișinău – *Management general. Elaborarea planului de dezvoltare a instituției*
- LT Puhăcenii, Anenii Noi – *Psihopedagogie și didactica disciplinei*
- Training pentru formatori – *Dezvoltarea creativității didactice*
- LT P. Zadnipro, Chișinău – *Metode, tehnici de diferențiere a instruirii. Lucrul cu copiii dotați*
- Gimnaziul Delacău, Anenii Noi – *Metode și tehnici interactive de predare-învățare-evaluare*
- LT Sireți, Strășeni – *Psihopedagogie. Educație incluzivă*
- Grădinița nr. 139, sect. Botanica, Chișinău – *Psihopedagogie și didactici particulare*
- UTM – *Dezvoltarea inteligenței emoționale – sursă de optimizare a performanței didactice*
- DGÎTS Soroca – *Evaluarea criterială în baza descriptorilor. Activitate de follow-up*
- DGÎTS Ungheni – *Psihopedagogie și didactica disciplinelor. Activitate de follow-up; Program complex*
- DGÎTS Anenii Noi – *Elaborarea proiectelor de finanțare*
- DGÎTS Ialoveni – *Evaluarea cadrelor didactice, Temele de acasă, Starea de bine a elevilor în școală*

- Organizația *Ograda noastră – Educația incluzivă centrată pe cel ce învață. Evaluarea criterială în baza descriptorilor*
- LT Zîmbreni, Ialoveni – *Psihopedagogie și didactica disciplinelor*
- Asociația Națională a Companiilor din domeniul TIC – *Școala de toamnă pentru cadre didactice și manageriale*
- Reprezentanța *Hilfswerk Austria* în Moldova – *Educația incluzivă*
- Instituția Publică Centrul de Excelență în Construcții – *Dezvoltarea mentorilor în cadrul instituției. Aspecte psihopedagogice*

Echipa de formatori a fost alcătuită din: Stela BALTAG, Rima BEZEDE, Lidia BEZNIȚCHI, Tatiana CARTALEANU, Olga COSOVAN, Tamara CERBUȘCĂ, Aliona LAȘCU, Serghei LÎSENCO, Olga LÎSENCO, Angela GRAMA-TOMIȚA, Galina FILIP, Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Valeriu GORINCIOI, Rodica GAVRILIȚĂ, Efimia MUSTEAȚĂ, Nina MÎNDRU, Daniela STATE.

În total, au fost certificate peste 600 de persoane.

Lilia NAHABA, coordonator de program

V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA

Pe parcursul anului 2015, în cadrul Clubului de dezbateri educaționale *PAIDEIA*, organizat în incinta C.E. PRO DIDACTICA, au fost realizate mai multe activități. Acestea au propus profesorilor de la toate disciplinele școlare subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă. Subiectele abordate au provocat discuții și dezbateri constructive, schimb eficient de opinii și de experiență. Atmosfera plăcută și degajată, competența și profesionalismul facilitatorilor, interesul participanților pentru subiectele discutate au contribuit la realizarea cu succes a activităților date.

Subiectele abordate:

- *Să creăm oportunități pentru învățarea citit-scrisului și lecturii utile. Activizarea elevilor la lecțiile de limba și literatura română*
- *Calitatea educației din perspectiva documentelor actuale*
- *Tehnici de lucru pentru copiii agresivi utilizate în cadrul activităților extracurriculare*
- *O strategie de analiză stilistică a textului*
- *Marketingul educațional pentru manageri*
- *Evaluarea formativă. Instrumente de evaluare*
- *Strategii de prevenire a comportamentului indisciplinat al elevilor*
- *Depășirea dificultăților la lectură și scriere*
- *Cum scriem o poveste*
- *Utilizarea modelului ARCS (atenție/relevanță/confidență/satisfacție) în motivația elevilor*
- *Revizuirea conținuturilor curriculare pe aria limbă și comunicare*

Participanți: peste 200 de cadre didactice din diverse instituții de învățământ din republică

Lilia NAHABA, coordonator de program

VI. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU-CIOCANU, redactor-șef; Danil BOGDEA, redactor; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2015, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 900 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, USP-PRESA, PRESS INFORM-CURIER), avînd cca 750 de abonați.

Nr. 1 (89) – **MANAGEMENT STRATEGIC**

- Politici educaționale: concept și tendințe
- Strategii de proiectare didactică
- Abilitate și competență – 11 căi în atingerea excelenței
- Investigația de clasificare în clasele primare
- Management strategic în educație

Nr. 2 (90) – **EDUCAȚIE JURIDICĂ**

- Educația anticorupție: concept, terminologie, strategie
- Un exercițiu de motivare a lecturii
- Educația anticorupție în școală, a fi sau a nu fi?
- Tehnologii de rezolvare a ecuațiilor cu parametru
- Educația juridică

Nr. 3 (91) – **RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE**

- Implementarea tehnologiilor informaționale în educație:
Perspective de la etajul 4 al clădirii Guvernului
- Resursele pedagogice
- Folosirea resurselor educaționale deschise în pregătirea profesorilor
- Interogarea multiprocesuală: tehnică eficientă de formare a competenței de a gândi logic și analitic

Nr. 4 (92) – **ȘCOALA – CENTRU COMUNITAR**

- Centre comunitare de educație a adulților – a fi sau a nu fi în Republica Moldova
- Provocări și deschideri pentru consilierea spirituală. Excurs în baza teoriei și practicii comunitare americane
- Educație comunitară: contabilitatea nu e doar pentru contabili

Nr. 5-6 (93-94) – **CURRICULUMUL NAȚIONAL: NOI ABORDĂRI**

- Reforma curriculară în continuă ascensiune
- Curriculumul modular, o abordare orientată spre creșterea calității în formarea profesională
- Conținuturile curriculare între lexicologie și lexicul activ
- Utilizarea fotografiilor în activitățile de învățare

VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

SERVICII

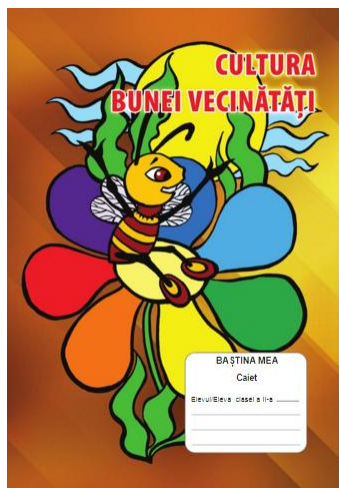
Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2015), colecția revistei *Tribuna învățămîntului* și a săptămînalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.

Biblioteca PRO DIDACTICA. Noi apariții

1. Cultura bunei vecinătăți

În cadrul proiectului *Cultura bunei vecinătăți*, au fost editate caietele elevului pentru clasa a II-a în limbile română și rusă, cu genericul *Baștina mea*, și au fost reeditate, la solicitarea cadrelor didactice caietele de clasa I, în ambele limbi, cu genericul *Eu, familia mea și vecinii*. Toate caietele au fost donate în școlile-pilot, dar și în alte instituții, în care se învață disciplina respectivă, la alegerea elevilor, învățătorilor și părinților.

Manual clasa II Ro

Manual clasa II Ru

2. Îmbunătățirea calității învățămîntului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale/(TIC) din Republica Moldova

